

15 oktober 2020

Verslag

Vergaderdatum en -tijd	15 oktober 2020, 16.00-18.00 uur
Locatie	Via Teams
Deelnemers	H. Bruins Slot (plv. voorzitter; Ut), A. Smit (secretaris) H. Staghouwer (Gr), K. Fokkinga (Fr), H. Jumelet (Dr), G.H. ten Bolscher (Ov), P. Drenth (Ge), H. Hofstra (FI), E. Rommel (NH), J. Baljeu (ZH), A. Pijpelink (Ze), E. Ronnes (NB), H. Mackus (Li)
Overig	[redacted] voorzitter AC), [redacted] BIJ12), [redacted] (IPS), [redacted] (Berenschot; agendapunt 3.3), [redacted]
Afwezig	[redacted] DGS/LNV; agendapunt 3.7), [redacted] (VNG; agendapunt 3.7), [redacted] (IPS; verslag) F. Vermeulen (vicevoorzitter), A. Heidema (adviseur), [redacted] (MT IPO)

1. Opening

De voorzitter complimenteert BIJ12 met de succesvolle release van AERIUS op 15 oktober.

2. Vaststelling agenda

De BC stelt de agenda voor het BC-overleg van 15 oktober ongewijzigd vast. De BC verzoekt de heer Heidema om de BC in haar overleg van 5 november te informeren over de reden van het kabinet het overleg met de Rijksheren resp. de Landelijke Regietafel Stikstof voor onbepaalde tijd stop te zetten. – **actie Andries Heidema** –

3. Ter bespreking

3.1 Terugblik BO 1 oktober

Vooruitlopend op het nog te ontvangen formele DGS-verslag stemt de BC in met het IPS-verslag van het BO van 1 oktober.

3.2 Terugkoppeling overleg LBV 14 oktober

De heer Hofstra en de heer Ronnes geven, als portefeuillehouders GGA, een terugkoppeling van het op 14 oktober plaatsgevonden overleg met LNV-DG Natuur, Visserij en Landelijk gebied, de heer Osinga, de VNG en de agrarische sector over de landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (LBV). In het overleg is onder meer gesproken over piekbelasters en de bij provincies en de VNG bestaande zorgen over verloedering. [redacted]

[redacted] Mevrouw Baljeu informeert de BC in haar overleg van 5 november over de innovatieve 'Nieuwkoopse aanpak'. – **actie Jeanette Baljeu** –

Met betrekking tot het op 9 oktober met DG Osinga plaatsgevonden gesprek over de verplichte beëindiging van de nertsenhouderij constateert de heer Drenth dat het ministerie van LNV is doordrongen van het belang nertsenhouders snel duidelijkheid te bieden. De VNG staat op het standpunt dat de vrijkomende stikstofruimte in de gebieden zelf dient te worden benut. De heer Drenth acht het ook mogelijk dat de minister de vrijkomende ruimte inzet als bronmaatregel voor het legaal maken van meldingen. Het gesprek over het omgaan met lege stallen is grotendeels analoog aan het overleg over de warme sanering varkenshouderij verlopen.

3.3 Beslisnotitie RSRS

█ (Berenschot) geeft een presentatie over de afsluiting van de definitiefase en de start van de ontwikkelfase van het regionale stikstofregistratiesysteem (RSRS).

█ adviseert de BC het RSRS niet open te stellen voor marktpartijen. Reden hiervoor is dat private actoren weliswaar stikstofruimte in het RSRS kunnen inbrengen, maar deze niet uit het RSRS kunnen halen. Dit op basis van jurisprudentie die stelt dat stikstof niet vatbaar is voor eigendomsrechten, waardoor private partijen geen zeggenschap hebben over de toedeling van de in het RSRS gestalde ruimte. Omdat deze zeggenschap exclusief is voorbehouden aan het bevoegd gezag c.q. de provincies, leidt het wél openstellen van het RSRS voor private partijen vooral tot ruis.

█ voegt hieraan toe dat het RSRS vanaf maart 2021 wel de opvang van vrijkomende ruimte van de extern salderen-transacties tussen private partijen ondersteunt. Ook in deze fase is de besteding van de ruimte echter in handen van het bevoegd gezag.

█

Zonder afbreuk te willen doen aan de snelheid van de ontwikkeling van de oktoberversie naar de maartversie van het RSRS verzoekt de BC █ om met betrekking tot de maartversie van het RSRS een memo op te stellen over de voor- en nadelen van het betrekken van private partijen bij het RSRS. In dit memo dient ook aandacht uit te gaan naar de mogelijkheid dat bevoegde gezagen binnen het kader van het RSRS behalve publiekrechtelijk ook privaatrechtelijk kunnen optreden. Ook dient in het memo aandacht uit te gaan naar de (systeem)technische, juridische en bestuurlijke mogelijkheid om gedurende de periode tussen de oktoberversie en de maartversie vrijkomende private stikstofruimte in of naast het RSRS op te slaan. Bedoeld memo wordt geagendeerd voor het BC-overleg van 26 november. – **actie Berenschot** –

Op verzoek van de BC onderzoekt Berenschot voorts of en onder welke condities het RSRS (met de mogelijkheid van in het RSRS inbrengen en eruit halen van stikstofruimte) kan worden opengesteld voor medeoverheden, waaronder gemeenten. De resultaten van dit in het memo op te nemen onderzoek - inclusief het vaststellen van prioriteringsregels voor de uitgifte van stikstofruimte - worden evenzeer in het BC-overleg van 26 november besproken. – **actie Berenschot** –

Op basis van de presentatie en de verzoeken van de BC stemt de BC onder de volgende voorwaarden in met de in de notitie opgenomen beslispunten:

- Beslispunt 1b dient te worden gelezen als "Het vanaf het moment van beschikbaar komen van het RSRS het door elke provincies **zo veel mogelijk** inbrengen van haar vrijgemaakte en vrijgevallen ruimte in de oktoberversie RSRS."
- Ten aanzien van de beslispunten 1b en 1d ziet de BC graag een in de BC van 26 november te bespreken nadere uitwerking van de door de BC ter zake gestelde vragen tegemoet.
- Beslispunt 3a moet worden gelezen als "gegeven de geschetste juridische en bestuurlijke context, het **in ieder geval gedurende de transitie van de oktoberversie naar de maartversie** openstellen van RSRS voor private actoren onwenselijk is en hierover ook helder te communiceren met relevante stakeholders in het veld."

De voorzitter constateert dat de BC belangrijke markeringen heeft gemaakt op basis waarvan de werkzaamheden aan de opdracht kunnen worden voortgezet. De GS-en dienen op basis van een gezamenlijk tekstvoorstel (ter bespreking in het BC-overleg van 5 november) een besluit te nemen tot het instellen van het RSRS. Ook dienen binnen een bepaalde termijn de beleidsregels te worden aangepast aan het RSRS. Een voorstel hiertoe wordt ook besproken in het BC-overleg van 5 november.

Ten aanzien van de financiering van het RSRS-traject geeft [REDACTED] aan dat in de IPS-begroting van 2020 en in de IPS-begroting van 2021 middelen zijn gereserveerd voor zowel de door Berenschot uit te voeren ontwikkelopdracht als voor de kosten van de door het RIVM te verrichten systeemaanpassing. Afhankelijk van de instemming van de BC en de hieraan gekoppelde 'plussen' en 'minnen' voert de IPS het gesprek met Berenschot over de vervolgofferte voor de vervolgfase. Op dit moment bestaat er een 'plus' voor wat betreft de door de provincies voor het traject te leveren capaciteit. Indien de provincies hier op korte termijn niet alsnog kunnen voorzien, kan een beroep op Berenschot worden gedaan. Voor deze fase (de financiering van het traject wordt per fase gezien en gecontroleerd) betekent dit dat er sprake is van meerkosten. Dit hoeft nog niet te betekenen dat er een overschrijding is op het gehele traject.

Procedure:

- De IPS organiseert in overleg met de voorzitter en Berenschot een vóór het BC-overleg van 26 november plaatsvindend RSRS-overleg

van vier uur ter bespreking van de vormgeving van de bestuurlijke spelregels; – **actie IPS** –

- De bespreking van het door Berenschot op te stellen memo en de vaststelling van de bestuurlijke spelregels vindt plaats in het BC-overleg van 26 november.

3.4 Presentatie stikstofuitdagingen Veluwe

Omwille van de beperkte overlegtijd wordt de presentatie van de heer Drenth over de diverse aan de Veluwe gerelateerde stikstofuitdagingen geagendeerd voor het BC-overleg van 5 november. Hierop vooruitlopend geeft de heer Drenth aan dat zijn presentatie toont waarom Gelderland ten aanzien van onder meer extern salderen acteert zoals zij acteert. Daarnaast bericht de heer Drenth dat Gelderland op 15 oktober de vrijwillige opkoopregeling voor kalverhouderijen heeft opengesteld.

3.5 Verstrekking BC-verslagen aan PS-en

De BC stemt in met het procesvoorstel voor het vanaf het moment van vaststelling beschikbaar stellen van BC-verslagen aan Statenleden:

- De IPS stelt een verslag op volgens de huidige werkwijze; dat wil zeggen beknopt doch met inachtneming van de wens van de BC dat de verslagen ten goede komen aan de kwaliteit van het besluitvormingsproces;
- De BC stelt dit verslag vast in haar eerstvolgende overleg;
- Een college van GS dat de BC-verslagen voor de Provinciale Staten beschikbaar wil maken, plaatst de BC-verslagen na het BO in een beveiligde omgeving. Het betreft de BC-verslagen die dateren uit de periode tussen het voorlaatste en laatste BO;
- Statenleden krijgen met een aparte inlogcode toegang tot de beveiligde omgeving.

De IPS beziet de sinds het voorjaar van 2020 opgestelde BC-verslagen op verstrekingskwaliteit en zendt de BC-leden de verslagen gebundeld (dat wil zeggen: geordend op BO) toe. – **actie IPS/** [REDACTED]

3.6 Vaststelling IPS-begroting 2021

De BC stemt zonder wijzigingen in met de begroting ten behoeve van de voortzetting van de organisatie en werkzaamheden van de IPS in 2021. De leden van de AC dragen individueel zorg voor agendering in de GS-en.

– **(via IPS) actie AC-leden** –

3.7 Technische briefing legalisering meldingen

Conform de in het BO van 1 oktober gemaakte afspraak verzorgen [REDACTED] (DGS), [REDACTED] (DGS) en [REDACTED] (LNV) een technische briefing over de aanpak van de legalisering van meldingen. De in de briefing getoonde presentatieslides zijn op 15 oktober - op vertrouwelijke basis - aan de BC voorgelegd.

█ geeft aan dat DGS, in aanloop van het zichtbaar worden van de effecten van het plan van aanpak, nadrukkelijk mogelijkheden beziet om elementen uit het plan van aanpak te versnellen, meldingentranches te vergroten en actief op zoek te gaan naar oplossingen voor aan de meldingen gekoppelde (financiële) problemen.

In antwoord op de vraag van de BC wat de gebiedsgerichte bronmaatregelenaanpak betekent voor het tempo van het legaliseren van meldingen in Groningen, Drenthe en Zuid-Holland (omdat deze provincies minder meldingen kennen, hebben deze provincies zorgen over de tijdige inzet van bronmaatregelen voor het legaliseren van deze meldingen), stelt █ dat voor de restproblematiek nog samen stappen moeten worden gezet en dat het plan van aanpak nog verdere uitwerking vergt.

De heer Ronnes benadrukt het belang van een voortvarende aanpak van de legalisering van meldingen. Hiertoe dient de oplossingsfocus te worden verplaatst van het zoeken van langetermijnoplossingen naar het op basis van concrete meldingsproblemen creëren van maatwerk. Het Rijk is verantwoordelijk, maar kan voor wat betreft het benutten van relevante informatie een beroep doen op de provincies.

Ten aanzien van het verzoek van de BC om zorg te dragen voor een heldere communicatie richting melders met de boodschap dat het Rijk de meldingen oplost, stelt █ dat DGS - naast het sturen van verschillende brieven - op 29 oktober een brede informatiesessie en een 'dedicated' sessie met de landbouwsectoren organiseert. Daarnaast staat BIJ12 paraat voor het beantwoorden van vragen. Omdat de in de presentatie genoemde gesprekken met banken over de financieringsnood van melders zich nog in een verkennende fase bevinden, kan hierover nog niet worden gecommuniceerd. Denkkracht vanuit de provincies is welkom.

█ geeft aan dat in de naar de individuele melder te sturen brief geen generieke belofte is opgenomen, maar wel de boodschap dat het Rijk er voor zorgt dat de meldingen worden omgezet in een vergunning. Rekening houdend met het verificatieproces zit hier echter wel een voorbehoud in. En melders die de facto nog niet zijn begonnen met het realiseren van de melding, worden niet in de legaliseringslag meegenomen.

█ benadrukt dat de huidige brief toegankelijk is opgesteld opdat elke ontvanger de aanvraag gemakkelijk kan doen. Tegemoet komend aan de wens van de BC is DGS echter bereid om te bezien of de generieke brief kan worden omgezet naar een meer persoonlijke brief die sterker uitstraalt dat problemen worden opgelost. Hoewel ook deze persoonlijke brief de melder niet honderd procent garantie kan geven dat zijn of haar meldingsprobleem feitelijk wordt opgelost, wil DGS wel bezien of de brief van voldoende status kan worden voorzien om voor de melder dienst te kunnen doen in gesprekken met derden/financiële instellingen.

In antwoord op de vraag van de BC welke betekenis DGS toekent aan de uitspraak van de Raad van State over Logistiek Park Moerdijk (zie agenda-punt 6.1.4), geeft [REDACTED] aan de uitspraak met de IPS te zullen analyseren. Op voorstel van de voorzitter wordt dit agendapunt in het BC-overleg van 5 november opnieuw geagendeerd. – **actie IPS** –

Met betrekking tot de praktische uitvoering van het legaliseren van meldingen geeft [REDACTED] aan dat DGS en IPS op korte termijn komen te spreken over de financiering van de aanpak. De BC wordt hierover geïnformeerd.

4. Mededelingen en voortschrijdende planning

4.1 Mededelingen

- Als gevolg van de AERIUS-actualisatie is de provincie Limburg met DGS in gesprek over het sluitend krijgen van de passende beoordeling van Natura 2000-gebied Brunsummerheide. Voor de korte termijn betekent dit dat de BC afspreekt dat vergunningaanvragen ter zake wel in behandeling worden genomen, maar dat hierover nog geen besluiten worden genomen.
- Met de toevoeging dat het met voorrang oplossen van meldingen niet alleen betrekking heeft op de landbouw maar ook op de industrie, stemt de BC in met de bij agendapunt 6.5 opgenomen IPO-persreactie op het wetsvoorstel en de Kamerbrieven van de minister van LNV.
- Rekening houdend met de drukbezette agenda's in december wordt de strategische sessie van de BC verplaatst naar januari 2021. In de sessie kan aandacht uitgaan naar het omgaan met de resultaten van de stikstofanalyses en naar de opmaat naar de kabinetsformatie in 2021. Nadere informatie over de definitieve datum, het tijdstip en de locatie volgt. De IPS bericht de BC-leden vóór de kerst over de in de sessie te bespreken documenten. – **actie IPS** –

4.2 Voortschrijdende planning BC-overleg

De BC stemt in met de voorgestelde BC-overlegplanning in 2021. Indien de BC dit noodzakelijk acht, wordt de in beginsel driewekelijkse overlegcyclus aangevuld met extra overlegmomenten.

5. Vaststelling verslag en actiepunten BC-overleg 24 september

5.1 Vaststellen verslag BC-overleg 24 september

De BC stelt het verslag van het BC-overleg van 24 september ongewijzigd vast.

5.2 Doornemen acties n.a.v. BC-overleg 24 september

De BC neemt kennis van de stand van zaken van de uit de tot en met het BC-overleg van 24 september voortvloeiende acties.

6. Ter informatie

6.1 Media-analyses

6.1.1 Overzichten media-analyses

6.1.2 Brandbrief LTO Nederland c.s. over stikstofbeleid en a.s. Kamerbrief

6.1.3 Uitspraak Raad van State inzake vergunningvereiste weidegang

6.1.4 Uitspraak Raad van State inzake Logistiek Park Moerdijk

De BC besluit de uitspraak van de Raad van State in het BC-overleg van 5 november opnieuw te agenderen ter bespreking van een nadere juridische analyse (zie ook agendapunt 3.7).

6.2 Kamerstukken

6.3 Politieke agenda

6.4 Ervaringen provincies met openstellen extern salderen

6.5 Wetsvoorstel stikstofreductie en natuurverbetering, kabinetsreacties adviezen Remkes en Hordijk

Met de toevoeging dat het met voorrang legaliseren van meldingen niet alleen betrekking heeft op de landbouw maar ook op de industrie, stemt de BC in met de IPO-persreactie op het wetsvoorstel en de Kamerbrieven van de minister van LNV (zie ook agendapunt 4.1).

7. Rondvraag en sluiting

Op voorstel van de heer Hofstra wordt de onderlinge afspraken tussen de provincies over de omgang met extern salderen voor het volgende BC-overleg geagendeerd. – **actie IPS** –

Met dank voor een ieders inbreng sluit de voorzitter het BC-overleg om 18.18 uur.